

ՏՈՆԱՑՈՒՅՑ

1. Հունվարի 30, ուրբաթ օրը Սուրբ Սարգսի պահք, հունվարի 31-ին Տոն Սուրբ Սարգսի:
2. Փետրվարի 2 Տյարնընդառաջ: Սուրբ Պատարագ ժամը 13:00
3. Փետրվարի 12 Վարդանանց տոն:
4. Փետրվարի 15՝ Բուն Բարեկենդան, Սուրբ Պատարագ, որի ավարտին տեղի կունենա Մոխրոց ժամը 15:30:
5. Փետրվարի 16-ից Ապրիլի 4՝ Մեծ Պահքի ժամանակաշրջան:
6. Մարտի 25՝ Սուրբ Կույս Մարիամի Ավետման տոն:
7. Մարտի 29՝ Ծաղկազարդ, Ուոթրինեք և Դոնբացեք:
8. Ապրիլի 5՝ Սուրբ ԶԱՏԻԿ, Պատարագ ժամը 15:30:
9. Ապրիլի 6՝ Օր մեռելոց: Պատարագ ժամը 13:00

25 ՀՈՒՆՎԱՐԻ 2015թ.

Խմբագրումը և ձևավորումը՝ Վարդուհի Ասատրյանի
Մեր հասցեն՝ ր. Москва, ул. Малая Грузинская д. 19/2
Հեռախոսներ՝
+7 (965) 258 68 41(Վ. Ասատրյան)
+ 7(926) 904 91 49 (Հայր Պետրոս Ծայրագույն Վարդապետ Պետրոսյան)
E-mail - am.armcatholik@mail.ru, anusharts@mail.ru, ppetros@libero.it
<http://armcatholik.ru>

ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿԵ
ԺՈՂՈՎՐԴԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Ապրիլի 12-ին Վատիկանի Մայր տաճարում տեղի կունենա Սուրբ Պատարագ Եղեռնի Զոհերի հիշատակին: Պատարագին ներկա կգտնվի սրբազան հովվապետ Ֆրանցիսկոս պապը: Վատիկան մեկնել և Պատարագին մասնակցել ցանկացողները մինչև փետրվարի 1-ը կարող են դիմել վարդապետ Պետրոս Պետրոսյանին:

Ժողովրդապետություն

ԿԻՐԱԿՆՕՐՅԱ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐ

2 Տիմոթեոս 2,15-26

2¹⁵ Եւ նրանց խօսքերը քաղցկեղի նման ճարակ են գտնում: Նրանց թույլ են Հիմենոսը եւ Փիղետոսը,¹⁶ որոնք շեղուեցին ճշմարտութիւնից եւ ասում են, թէ մեռելների յարութիւնը արդէն իսկ եղել է. նրանք կործանում են ոմանց հաւատը:¹⁷ Բայց Աստծու հաստատուն հիմքը կանգուն է մնում եւ ունի այս կնիքը, թէ՛ «Տէրը ճանաչեց նրանց, որ իրն են». նաեւ՝ «Անիրաւութիւնից հեռու լինի ամենայն ոք, ով կրում է Տիրոջ անունը»:¹⁸ Մի մեծ տան մէջ ոչ միայն ոսկեայ եւ արծաթեայ անօթներ են լինում, այլ նաեւ՝ փայտեայ եւ խեցէ: Կան այնպիսիք, որոնք պատուաւոր գործածութեան համար են, կան էլ, որ ոչ պատուաւոր գործածութեան համար են:¹⁹ Եթէ մեկն ինքն իրեն մաքրի այդպիսի բաներից, կը լինի պատուաւոր անօթ՝ սրբագործուած եւ պիտանի իր Տիրոջը, պատրաստուած ամեն բարի գործի համար:²⁰ Երիտասարդական ցանկութիւններից փախի՛ր եւ գնա՛ արդարութեան, հաւատի, սիրոյ, խաղաղութեան եւ սրբութեան յետեւից նրանց հետ, որոնք մաքուր սրտով աղօթում են Տիրոջ անունով:²¹ Բայց յիմար եւ անմիտ վեճերից խուսափի՛ր. իմացի՛ր, որ դրանցից կոշիւներ են ծնում:²² Այսպէս ուրեմն՝ Տիրոջ ծառան պետք չէ որ կռիւ անի, այլ բոլորի հանդէպ լինի հեզահամբոյր, ուսուցանող, անոխակալ՝²³ հանդարտութեամբ խրատելու համար հակառակողներին, որ թերեւս Աստուած նրանց ապաշխարութիւն տայ, որպէսզի ճանաչեն ճշմարտութիւնը²⁴ եւ զգաստանալով՝ ազատուեն Սատանայի որոգայթներից, որոնց մէջ բռնուած են նրա կամքը կատարելու պատճառով:

¹⁵Երբ Յիսուս իմացաւ, որ գալու են իրեն բռնել տանելու, որպէսզի իրեն թագաւոր անեն, դարձեալ միայնակ դէպի լեռը գնաց: ¹⁶Եւ երբ երեկոյ եղաւ, նրա աշակերտները ծովեզերք իջան: ¹⁷Եւ նաւակ նստելով՝ գալիս էին դէպի ծովի միւս կողմը, դէպի Կափառնայում: Եւ երբ մութն ընկաւ, Յիսուս դեռ իրենց մօտ չէր եկել: ¹⁸Եւ ծովը հողմի ուժգին փչելուց փոթորկում էր: ¹⁹Երբ շուրջ հինգ կամ վեց կիլոմետր թիավարելուց յետոյ տեսան Յիսուսին, որ քայլում էր ծովի վրայով եւ նաւակին մօտեցել էր, սաստիկ վախեցան: ²⁰Եւ նա ասաց նրանց. «Ես եմ, մի՛ վախեցէք»: ²¹Եւ ուզում էին նրան նաւակի մէջ առնել. եւ նաւակը շուտով հասաւ այն տեղը, ուր գնում էին:

Խորհրդանշանի բացատրութիւնը

«Ճ» տառը հարիւր թուանշանին համագոր է՝ ըստ հայ դասական թուանշաններուն: 100 ցեղասպանութիւն կը նշանակաւ 100 տարուան ցեղասպանութեան վնասները: Կապոյտ գոյնը ոճիրի գոհերու իրաւունքի պաշտպանութեան խորհրդանիշն է: Նարնջագոյնը կը խորհրդանշէ ցեղասպանութեան իրազեկումը: Color chart: Blue for crime victims rights, orange/yellow for genocide awareness
Խորհրդանշանի հեղինակ՝ Ռոստոմ Գոյումճեան:

ԲԱՌ-ԱՇՂԹ-Ա

Հայոց Մեծ Ցեղասպանության հարյուրամյակին ընդառաջ...

Կիլիկիայի՝ Մերսինի և Տյորթ-Յուլի, երեք որբանոցներից տարհանված հայ որբերի համար 1922 թ. սկզբին ՀԲԸ Միության Բեյրութի մասնաճյուղի ջանքերով վերակազմավորվեց Քելեկյան-Սիսուան որբանոցը:

Հայ երեխաներին Կիլիկիայից տարհանել է նաև դանիացի միսիոներուհի Մարիա Յակոբսենը, ով 1922 թ. հունվարին Քարեն Մարի Պետերսոնի հետ հայ որբերի մի մեծ խումբ փոխադրեց Բեյրութ:

1915-23 թթ. երիտթուրքերի և քեմալականների կողմից իրագործված հայկական կոտորածների հետևանքով որբացած հազարավոր հայ երեխաների սպառնում էր ֆիզիկական ոչնչացման վտանգ Օսմանյան կայսրության ողջ տարածքում: Այս մտահոգությամբ պայմանավորված՝ 1922 թ. փետրվարի 7-ին Հալեպում կայացավ Մերձավոր Արևելքի ամերիկյան նպաստամատույցի աշխատակիցների և Սահակ Բ կաթողիկոսի կողմից վավերացված հայկական պատվիրակության (Ազգային միության, Քաղաքական ժողովի ներկայացուցիչների, Մարաշի և Այնթափի որբանոցների հոգաբարձուների) ժողովը՝ Առաջնորդական փոխանորդ Հարություն քահանա Եսայանի նախագահությամբ(9): Ժողովում քննարկվեց Թուրքիայում ստեղծված քաղաքական նոր իրավիճակը և որոշվեց Թուրքիայի հարավային և հարավարևելյան շրջանների որբանոցներում ապաստանած հայ որբերին տեղափոխել Միրիա և Լիբանան, իսկ հյուսիսային և հյուսիսարևմտյան շրջանների որբացած հայ երեխաներին՝ Հունաստան և Կովկաս: Թուրքիայի ներքին՝ կենտրոնական շրջանների՝ Կեսարիա, Կոնիա, Մեբաստիա, ինչպես նաև հյուսիսային շրջանների՝ Տրապիզոն, Մամսուն, քրիստոնյա որբերը՝ հայ և հույն ծնողազուրկ երեխաները, Ամերիկյան նպաստամատույցի որոշմամբ ցամաքային ճանապարհով փոխադրվեցին Կ.Պոլիս, իսկ այնտեղից՝ նավով Հունաստան և տեղաբախշվեցին 13 որբանոցներում: Քայքայվող Օսմանյան կայսրության մյուս շրջաններից՝ Թրակիայից, որբերը տեղափոխվեցին Ռումինիա և Բուլղարիա, իսկ Իզմիրից և Բրուսայից՝ Մարիցա գետով՝ Հունաստան:

Չարունակելի

Գոհար Խանումյան, Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ
<http://www.genocide-museum.am/>

ՍՈՒՐԲ ՍԱՐԳԻՍ ԶՈՐԱՎԱՐԻ, ՆՐԱ ՈՐԴԻ ՄԱՐՏԻՐՈՍԻ և ՏԱՍԼՉՈՐՍ ԶԻՆՎՈՐՆԵՐԻ ԴԻՇԱՍԿՈՒԹՅԱՆ ՕՐ

Մեր ազգի մեջ սիրելի և մեծ ժողովրդականություն վայելող սրբերից՝ Սբ Սարգսի տոնը այս տարի հայ եկեղեցին նշում է փետրվարի 15-ին: Սուրբ Սարգիսը Հայաստանին սահմանամերձ կապադովկյան Կեսարիայի Գամիրք գավառից էր, քաջ և առաքինի մի զինվորական:

Նա սիրում էր Աստծուն ամբողջ սրտով և Սուրբ Հոգով գորացած ինչ ձեռնարկում էր, Աստված հաջողությամբ էր պսակում: Քաջ զորականը շրջում էր իր իշխանության տակ գտնվող քաղաքներում, գյուղերում և քարոզում Ավետարանը, կործանում բազիլիկներն ու մեհյանները: Երբ թագավորում էր Հուլիանոս Ուրացող կայսրը, Սարգիսն իր Մարտիրոս որդու հետ միասին ապաստան է գտնում Հայաստանում Տիրան թագավորի մոտ: Որոշ ժամանակ անց տեղափոխվում է Պարսկաստան:

Մեծ ընդունելության արժանանալով Շապուհ արքայի կողմից՝ նշանակվում է մի քանի զորագնդերի հրամանատար: Սբ. Սարգիսը իր որդու հետ միասին մեծ ազդեցություն են թողնում իրենց ենթակայության ներքո գտնվող պարսիկ զորքի վրա, որի համար և վերջիններից ոմանք քրիստոնեություն են ընդունում: Այս հանգամանքը հայտնի է դառնում պարսից արքունիքին, ուստի Սարգսին և իր որդուն պարտադրում են զոհ մատուցել արքայական մեհյանում: Սարգիսը մերժում է հրամանը, և հայր ու որդի համարձակ կերպով անարգում են կուռքերը: Այս բանի համար մոլեգնում են քրմերը և ոտնակոխ սպանում Սարգսի որդուն, իսկ Սարգիսը ձերբակալվում է, նետվում բանտ և այնուհետև՝ գլխատվում: Իրեն հավատարիմ տասնչորս պարսիկ զինվորներ վերցնում են նրա մարմինը և զգեստավորում մաքուր հանդերձներով: Թագավորի հրամանով այս տասնչորս զինվորները ևս գլխատվում են: Ավանդության համաձայն՝ հետագայում Սբ. Մեսրոպ Մաշտոցը սրբի մարմինը տեղափոխում է Հայաստան՝ Կարբի (Աշտարակի մոտ), ուր եկեղեցի է կառուցում նրա անունով:

<http://holytrinity.am/>

Հայոց Մեծ Ցեղասպանության հարյուրամյակին ընդառաջ...

ՊԱՏԵՐԱԶՄ, ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ՏԱՐՀԱՆՈՒՄ. 1922Թ. ՅԱԿՈԲ
ՔՅՈՒՆՅԼԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ՀԱՅ ՈՐԲԵՐԻ ՏԱՐՀԱՆՈՒՄՆ ՕՍՄԱՆՅԱՆ
ԿԱՅՄՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

1915-1923 թթ. Հայոց ցեղասպանության հետևանքով հազարավոր հայ երեխաներ որբացան և կրոնափոխ եղան: Նրանց մեծ մասը հարազատների կորստից հետո հայտնվեց անմարդկային պայմաններում՝ զրկվելով կենցաղային ամենատարրական պայմաններից: Որբերից շատերը մահացան սովի և այդ տարիներին մոլեգնող տարբեր համաճարակների հետևանքով: 1918 թ. հոկտեմբերի 30-ի Մուղրոսի զինադադարից անմիջապես հետո հայ որբերին վերահաս կորստից փրկելու համար գործուն աշխատանքներ իրականացրեցին հայկական միությունները (Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միություն (ՀԲԸՄ), Ազգային խնամատարություն), հայոց եկեղեցին (Ազգային առաջնորդարաններ), անհատները՝ հատկապես Հայկական լեգեոնի և հայկական կամավորական գնդերի զինվորականները, օտարերկրյա նպաստամատույց կազմակերպությունները (Մերձավոր Արևելքի ամերիկյան նպաստամատույց կոմիտե, Լոնդոնի քաղաքագլխի ֆոնդ, Դանիացի տիկնանց միություն, Ռուսական Կարմիր խաչ, Ռուսաստանի քաղաքների միություն և այլն), ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունները (Կարմիր խաչ, Ազգերի լիգա): Հայ որբերին հավաքագրում էին Օսմանյան կայսրության տարբեր հատվածներից, սիրիական անապատներից, Անդրկովկասից, մահմեդական ընտանիքներից, ազատագրում թուրքական պետական որբանոցներից:

Որբահավաք աշխատանքների շնորհիվ 1918-21 թթ. ընթացում հավաքագրվեց ավելի քան 77 000 հայ երեխա, որոնք տեղաբաշխվեցին Թուրքիայի, Կովկասի, Միջին Արևելքի հայկական և օտարերկրյա նպաստամատույց կազմակերպությունների, ինչպես

նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գտնվող պետական որբանոցներում:

Փոքր Ասիայում քեմալական (Ազգայնական) շարժման ծավալմանը զուգընթաց՝ 1921-22 թթ. Օսմանյան կայսրության որբանոցներում

ապաստանած հայ երեխաների համար ստեղծվեց վտանգավոր իրավիճակ: Այն ավելի սրվեց Կիլիկիայում քեմալականների կողմից իրագործված հայկական կոտորածներից հետո, որի

հետևանքով հազարավոր կիլիկիահայեր Այնթափից, Մարաշից, Հաճընից, Մերսինից և այլ վայրերից ստիպված էին լքել իրենց հայրենի բնակավայրերը: 1921 թ. վերջին՝ կիլիկիահայերի զանգվածային գաղթի ընթացքում, շուրջ 7 500 հայ որբ Կիլիկիայից տեղափոխվեց Հալեպ, Բեյրութ, Դամասկոս և Ալեքսանդրեթ, որոնց մեծ մասը հայտնվեց Ազգային խնամատարության և Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միության խնամակալության տակ: Փաստորեն, հայ որբերը երկրորդ անգամ էին տարհանվում Կիլիկիայից: Այս կապակցությամբ Հայոց ցեղասպանության վերապրող Հմայակ Գրանյանը գրում է. «Դեկտեմբերի 31-ի [1921 թ.- Գ.Խ.] առաւօտ, Միքայել Նաթանեանի հետ, Միսուան եւ Քելեկեան որբանոցներու բանալիները, կահ-կարասիներու ցուցակները եւ զոյգ շէնքերու ֆիզիքական նկարագրութիւնը ... տարինք ֆրանսացի կառավարիչ՝ գնդապետ Քլեմանին յանձնեցինք եւ արցունքոտ աչքերով վերադարձանք որբերուն, առաջնորդելու համար երկաթուղագծին կայարանը եւ անկէ՝ Իսկենտերուն, վերջին անգամ ալ, մօտ հազար բերնով, երգելով. Ցանկամ տեսնել, զիմ Կիլիկիա... Աշխարհ ո՛ր ի՛նձ ետու՛ր արե՛ւ»...